Frostating lagmannsrett - LF-2004-68807

Instans	Frostating lagmannsrett - Dom.
Dato	2005-03-01
Publisert	LF-2004-68807
Stikkord	Strafferett. Skyldspørsmål. Trygdebedrageri. Dokumentfalsk. Straffeloven § 270, § 271, § 183, § 29 nr. 2
Sammendrag	Ikke tidligere straffedømt mann på 55 år ble dømt for trygdebedragerier på kr 1,2 mill og dokumentfalsk. Som bandasjist hadde han i en 3-års periode utstedt fiktive fakturaer for salg av «blåresept»-varer og oppnådd uberettiget refusjon fra trygdekontor. Straffen ble utmålt til fengsel i 1 år 2 md og tap av retten til å drive selvstendig næringsvirksomhet mv. i 5 år.
Saksgang	Sør-Trøndelag tingrett - Frostating lagmannsrett LF-2004-68807
Parter	Trøndelag statsadvokatembeter (Statsadvokat Helge Johan Kaasbøll) mot A (Advokat Stig Mjønes).
Forfatter	Lagdommer Mats Stensrud, lagdommer lagdommer Randi Grøndalen, lagdommer Knut Røstum. Fagkyndige meddommere: Statsaut. revisor Steinar Skjetne, statsaut. revisor Per Hansen, sykepleier Inger Breivik, brannmester Trond Grønning.

Sør-Trøndelag tingrett avsa den 13. september 2004 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 0.0.1949, dømmes for overtredelse av straffeloven § 270 første ledd nr. 1 jf. andre ledd jf. § 271 og straffeloven § 183, sammenholdt med straffeloven § 62 første ledd, til en straff av fengsel i 1 - ett - år og 6 - seks - måneder. Videre fradømmes han for et tidsrom på 3 - tre - år retten til å drive næringsvirksomhet, herunder retten til å være daglig leder eller styremedlem i noe selskap.

2. A, født 0.0.1949, dømmes til innen 2 - to - uker fra dommens forkynnelse å betale erstatning til Staten v/Trygdeetaten med kr 1.388.012,- - kroner enmilliontrehundreogåttiåttetusenogtolv 00/100.

3. A, født 0.0.1949, dømmes til innen 2 - to - uker fra dommens forkynnelse å erstatte det offentlige sakens omkostninger med kr 5.000,- - kroner femtusen 00/100.»

A anket dommen til Frostating lagmannsrett, prinsipalt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for tiltalens poster I og II, subsidiært straffutmålingen og størrelsen på erstatningsbeløpet. Lagmannsretten besluttet 27. oktober 2004 at anken over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for tiltalens poster I og II skulle henvises til ankeforhandling.

Ankeforhandling ble holdt i Trondheim tinghus 1.-3. februar 2005. Lagmannsretten ble satt med to fagkyndige meddommere, begge statsautoriserte revisorer, og to meddommere fra det alminnelige utvalg. Påtalemyndigheten møtte med statsadvokat Helge Kaasbøll og A møtte sammen med sin forsvarer, advokat Stig Mjønes. Retten mottok forklaringer fra A, to sakkyndige vitner - spesialrevisor Ann Heidi Svarva og kontorsjef Arvid Næss - og fem vitner. I tillegg ble det opplest politiforklaringer avgitt av B , som døde høsten 2004. Etter dette avga dessuten advokat Stig Mjønes vitneforklaring om Bs forklaring for tingretten. Når det gjelder bevisførselen, vises det ellers til rettsboken.

Til grunn for saken ligger tiltalebeslutning uttatt av Trøndelag statsadvokatembeter 6. februar 2004. Etter rettelse 26. august 2004 har tiltalens post I om grovt bedrageri slik ordlyd:

«I.

Straffeloven § 270, 1. ledd nr. 1, jf. 2. ledd, jf. 271,

for i hensikt å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning ved å fremkalle, styrke eller utnytte en villfarelse, rettsstridig forlede noen slik at det volder noen fare for tap, eller bruke uriktige eller ufullstendige opplysninger, idet bedrageriet anses som grovt, særlig fordi handlingen har voldt betydelig økonomisk skade, den skyldige har foregitt eller misbrukt stilling eller oppdrag, eller han har forledet allmennheten eller en større krets av personer.

Grunnlag er følgende forhold eller medvirkning til dette:

I perioden 1999 til 2001, i egenskap av daglig leder i X AS i Ålesund, forledet han ansatte ved Ø trygdekontor til uberettiget å utbetale seg kr 1.388.012,- i trygderefusjon. Dette skjedde ved at han utstedte fiktive fakturaer på blåreseptvarer til Y AS som ga grunnlag for refusjon fra Å trygdekontor. Handlingen medførte tap eller fare for tap for Å trygdekontor.»

Etter rettelse samme dag har tiltalens post II om dokumentfalsk slik ordlyd:

«II.

Straffeloven § 183,

for som middel til forøvelsen av en forbrytelse som kan medføre 2 års fengsel eller strengere straff, å ha benyttet som ekte eller uforfalsket et ettergjort eller forfalsket dokument.

Grunnlag er følgende forhold eller medvirkning til dette:

Ved 23 anledninger i 2000 og 15 anledninger 2001, i egenskap som nevnt under post I, leverte han til Y AS forfalskede kvitteringsbilag angivelig utstedt av Apoteket Nordstjernen i Ålesund. De falskelig utfylte kvitteringene ble benyttet som underlagsmateriale for å kreve uberettiget trygderefusjon overfor Å trygdekontor.»

Under ankeforhandlingen nedla aktor slik påstand:

«1. Siktede dømmes etter den rettede tiltalebeslutningen til en straff av fengsel 1 år og 2 måneder.
2. Siktede fradømmes retten til å drive selvstendig næringsvirksomhet, retten til å være daglig leder, eller til å inneha annen ledende stilling i noen selskaps styre for et tidsrom av 5 år, jf. straffelovens § 29 nr. 2.
3. Siktede dømmes til å betale erstatning på kr 1.300.000,- til Ø og Å trygdekontor.
4. Saksomkostninger påstås etter rettens skjønn.»

Under forsvarerens prosedyre gjentok tiltalte at han ikke erkjente straffeskyld etter tiltalen, men han erkjente straffeskyld for overtredelse av straffeloven § 182 med hensyn til kvitteringsbilagene under post II. Forsvareren nedla deretter påstand om at tiltalte frifinnes etter tiltalen, subsidiært anses på mildeste måte.

Tiltalte er nå 55 år og ikke tidligere straffedømt. Han er født og oppvokst i Ø, bodde og arbeidet noen år i Trondheim, hvoretter han flyttet til Ålesund. Der etablerte han seg etter hvert som bandasjist og startet firmaet X AS (X). Han var styreleder og daglig leder. Han selv, hustruen og svigerfamilie eide det alt vesentlige av aksjene. Fra ca. 1997 var virksomheten samlet i forretningslokaler i ---gate 44 i Ålesund. Der disponerte X butikklokale og lager på ca. 120 kvm i første etasje, med inngang fra gaten, og ca. 140 kvm kontor og lager i kjelleren under. I årene fremover hadde A to ansatte, B og C . Det er opplyst at X ble slått konkurs etter oppbud 19. mars 2003. Konkursbehandlingen ble avsluttet i 2004.

A er nå 100% uføretrygdet. Han er gift og har to voksne barn som ikke lenger bor hjemme. Hans uførepensjon utgjør ca. kr 170.000 brutto pr. år, han er uformuende og har bopel ---gate 55, Ålesund.

Gjennom X leverte A forbruksvarer til privatpersoner, hjemmesykepleien, alders- og sykehjem i Ålesund og omkringliggende kommuner. En betydelig del av omsetningen var knyttet til stomiutstyr, inkontinensprodukter og sårbehandlingsmidler. A hadde avtale med Ålesund trygdekontor om direkte oppgjør ved salg av slike varer på «blåresept». Dette innebar at kundene betalte egenandel i størrelsesorden kr 110 eller fremviste frikort, hvoretter A fakturerte resten av salgene til Ålesund trygdekontor. Det gjaldt gjennomgående kostbare produkter og ordningen med direkte oppgjør fra trygdekontoret var basert på et tillitsforhold. Salg og bilag skulle spesifiseres for hver enkelt kjøper/pasient.

I 1997 ble avtalen om direkte refusjonsrett trukket tilbake. A har forklart det slik, at han slo sammen salg og at trygdekontoret var misfornøyd med manglende spesifiseringer på de enkelte kjøperne. Direkteavtalen ble oppsagt med virkning fra 1. desember 1997 og vedtaket ble ikke påklaget. I februar 1998 anmeldte Rikstrygdeverket A etter mistanke om at han hadde misbrukt refusjonsordningen. Politiet etterforsket saken, men den ble henlagt etter bevisets stilling 6. desember 1999.

A har forklart at han etter dette planla å nedlegge virksomheten, idet lønnsomheten i det vesentlige var basert på salg av produkter på «blåresept», med direkte refusjon fra trygdekontoret.

Han kom imidlertid i kontakt med en bekjent, D på Æ. Hun planla bandasjistforretning der. A hjalp henne med råd og vink. D inngikk avtale om direkte oppgjør for stomiutstyr, inkontinensprodukter og sårbehandlingsmidler med Ø trygdekontor 22. november 1995. Hun og mannen drev virksomheten først som personlig firma, senere som aksjeselskapet Y AS (Y).

D var ikke klar over at A hadde mistet sin avtale om direkte refusjon. Hun forsto det slik at han aktet å nedlegge butikken fordi det var slitsomt å drive videre. De ble enige om å inngå et samarbeid. A skulle bistå D. Hun skulle ha hovedforretningssted på Æ, men i tillegg omsette gjennom avdeling i hans butikk i Ålesund. Når A solgte produkter for henne, skulle han ha 20% provisjon.

A hadde mye varer i hyllene da samarbeidsavtalen ble inngått. Han ønsket å selge ut sin egen varebeholdning, og det gjorde han parallelt med at han solgte varer for D.

Tiltalen gjelder salg av «blåresept»-varer innenfor kategoriene stomiutstyr, inkontinensprodukter og sårbehandlingsmidler. Innkjøp, salg og fakturering skjedde i følge tiltalte på tre forskjellige måter:

(1) En del av lokalene hos A i ---gate 44 var reservert for D/Y. Varelageret hennes ble bygget opp ved at A fakset behov/ordrer til D, hun bestilte og betalte sine leverandører, produktene ble levert til A, som igjen brakte dem ut til kunder. A innkasserte egenandeler/registrerte frikort og sendte faktura på resten til D/Y, som integrerte salgene i sine månedlige lister med krav om refusjon til Ø trygdekontor, senere Å

trygdekontor. Trygdekontoret foretok oppgjør med D innen 1 måned, hvoretter hun overførte 20% provisjon til A. Dette var salg fra *Ds lager*, bokført i hennes regnskap.

(2) A solgte også varer fra *eget lager*, innkasserte egenandeler/registrerte frikort, fakturerte resten til D/Y, som igjen integrerte salgene i sine månedslister til trygdekontoret og fikk refusjon i den påfølgende måned. Når D fikk oppgjør, videresendte hun dette i sin helhet til A. Siden varene kom fra As lager, ble også salgene ført i hans regnskap.

(3) Enkelte «blåresept»-varer, herunder klorhexidin og katetere, ble ikke bestilt gjennom D og fantes heller ikke i store mengder i det varelager A selv solgte ut. A har forklart at han *av egen kasse* la ut for slike varer ved kontantkjøp på apotek, herunder Apoteket Nordstjernen i Ålesund. Kjøp skjedde til full pris. Etter vanlig innkrevning av egenandel/kontroll av frikort, sendte han faktura på restbeløp til D/Y, som i sin tur fikk refusjon fra trygdekontoret og videreførte oppgjørene til A. Disse salgene, som ikke innbrakte fortjeneste, ble angivelig gjort som en service overfor kundene.

Alt dette er altså salg A skulle ha foretatt, og som i neste omgang inngikk i D/Ys oppgaver til trygdekontoret.

Rådgiver, tidligere trygdesjef i Å, Svein Emil Sunde har forklart at trygdeetaten i desember 2001 mistenkte D/Y for misbruk av refusjonsordningen. Man ble klar over at A, som hun samarbeidet med, tidligere hadde mistet sin refusjonsrett. Sunde gransket D/Y og senere A/X i tidsrommet 1. juni 2001-15. mai 2003. Etterforskningen medførte at saken mot D/Y ble henlagt, mens saken mot A/X førte til tiltalen 6. februar 2004. Den var basert på påstått trygdebedrageri, ved at A gjennom å utnytte D/Y hadde oppnådd refusjonsbeløp i størrelsesorden kr 1.630.858 ved fiktive fakturaer på «blåresept»-varer.

Revisor Ann Heidi Svarva ble involvert i etterforskningen mot A. Hun hadde to gjennomganger av regnskap og bilag i forbindelse med tingrettens behandling, og ytterligere en gjennomgang i desember 2004/januar 2005, mens saken sto for lagmannsretten. Ved den siste gjennomgangen hadde hun bistand fra fungerende kontorsjef i Rikstrygdeverket, Arvid Næss. Svarva har konsentrert seg om «blåresept»-varer solgt gjennom A/X: stomiutstyr, inkontinensprodukter og sårbehandlingsmidler. Ved å sammenholde bokføring og bilag hos A/X, i neste omgang hos D/Y og så hos trygdekontoret, har hun fulgt linjen fra fakturerte enkeltsalg av produkter i Ålesund, via mellomregnskap hos D/Y til trygderefusjonen.

Undersøkelsene er gjort for regnskapsårene 1999, 2000 og 2001. Svarva har for disse årene kontrollert de aktuelle produktene - nærmere bestemt inngående varebeholdning, varekjøp i året og utgående varebeholdning. Disse tallene er holdt opp mot fakturerte og bokførte salg av produktene.

Når det gjelder kategori (1) ovenfor, salg fra *Ds lager* i Ålesund, som ga A 20 % provisjon, er det i det store og hele lite å sette fingeren på.

Når det gjelder kategori (2), salg fra As *eget lager* og kategori (3), salg foretatt av A basert på kontantkjøp/innkjøp forskuttert fra *egen kasse*, er det derimot funnet store avvik.

Etter de siste beregninger har Svarva konkludert med fiktive salg, inndelt i tre grupper:

a) Fakturaer med underbilag basert på kontante innkjøp fra Apoteket Nordstjernen («kontantkvitteringer»). Fakturaer på i alt *kr 236.414*.

b) Fakturaer utstedt på nummer som er benyttet tidligere ved salg av reseptfrie varer og gjennomgående til mindre beløp («dobbeltfakturaer»). Summen av fakturaer basert på «kontantkvitteringer» og «dobbeltfakturaer» er beregnet til *kr 428.737*. Det er da tatt hensyn til at enkelte «dobbeltfakturaer» har «kontantkvitteringer» som underbilag.

c) Fakturaer som nevnt under a) og b), samt fakturerte salg som det ellers ikke finnes dekning for ved uttak fra varelager, er summert og avrundet nedover til *kr 1,3 mill.*

A erkjenner at han selv har produsert håndskrevne «kontantkvitteringer» fra Apoteket Nordstjernen, jf. tiltalens post II, og at han er straffskyldig for dette etter straffeloven § 182. Han benekter imidlertid straffskyld etter § 183, idet han hevder at han ikke har hatt vinnings hensikt. A forklarer at han ofte glemte å be om kvitteringer eller mistet kvitteringer, når han kjøpte kontant apotekvarer for videresalg. I ettertid trengte han bilag. Derfor brukte han Apoteket Nordstjernens logo og laget «kontantkvitteringer» i kopieringsmaskinen.

A forklarer «dobbeltfakturaene» med at fakturanumrene ofte hang seg opp i dataprogrammet. Fakturaer, to og tre etter hverandre, til forskjellige kunder og med forskjellige varer, kunne bli sendt ut på samme fakturanummer. Dette var noe han løpende slet med og tok opp med leverandøren.

Videre har han forklaring på manglende samsvar mellom fakturerte salg og endringer i varebeholdning. Dels skyldes det unøyaktigheter på varetellingslistene, idet produkter kunne ha flere navn og ikke konsekvent ble ført opp på det ene navnet. Dels kunne man ta feil og føre esker som antall, i stedet for pakningene som lå i eskene. På denne måten ble varelistenes antall en brøkdel av reell beholdning. Enn videre var det varer som helt ut ble holdt utenfor listene, for eksempel varebeholdningen han kjøpte fra firma etter Z AS/E, for kr 20.000 + mva i 1997. Dette ble solgt videre for anslagsvis kr 300.000. Endelig holdt han en del ukurans utenfor listene; tungt selgelige varer og varer utløpt på dato. Mye av disse varene ble senere solgt.

Lagmannsretten fester ikke lit til tiltaltes forklaring.

Når A produserte falske «kontantkvitteringer», er det et sterkt indisium på at han ville dekke over uregelmessigheter ved salg av «blåresept»-varer.

Xs revisor, Hans H. Falk, hørte aldri at A glemte å få med seg, eller mistet, kvitteringer, fra apotek. Derimot var det stadig et problem at det manglet penger i kassen. Mankoer ble ført på aksjonærkonto, som urettmessige aksjonærlån eller uttak av lønn. Det kunne dreie seg om beløp på opptil kr 60.000 - 80.000.

Lagmannsretten finner det påfallende at A ikke greide å holde orden på «kontantkvitteringer», da det gjaldt store beløp; gjennomgående på kr 8.000-10.000. Videre er kjøpene i seg selv merkelige. Med det omfang de hadde, ville normalt en bandsjist inngått en rammeavtale med ett apotek og sikret seg rabatter. Det er i det hele tatt vanskelig å forstå at A skulle drive denne omsetningen som en service. Kjøpesum var identisk med salgssum.

Når det gjelder «dobbeltfakturaer», er det flere eksempler på at det ikke bare var bruk av samme fakturanummer samme dag. Det kunne være sprang på et halvt år mellom bruken av samme fakturanummer.

Lagmannsretten har merket seg at A selv foretok det alt vesentlige av faktureringene i årene 1999-2001.

Videre har revisor Falk forklart at han aldri hørte om problemer med «dobbeltfakturaer» eller faktureringsprogrammet som sådan. Derimot var det vanskeligheter med bokføringsprogrammet «Fanfare», som var helt adskilt fra faktureringen, og dette var det stadig diskusjon med leverandøren om.

Revisor Falk har videre forklart at han jevnlig kontrollerte varetellingene, herunder tok han stikkprøver. Eksempelvis kontrollerte han hver fjerde eller sjette linje i listene mot faktisk beholdning. Falk fant ikke uoverensstemmelser. Han var ukjent med at varer var holdt utenfor listene, eksempelvis kjøpet fra E i 1997. Videre var han ukjent med at det skulle være en uregistrert beholdning av ukurante varer, utover lister for ukurans som inneholdt kasserte produkter. Falk tilføyer at det i bedrifter som går mindre bra - og det gjorde X - oftere er en tendens til, et ønske om, å oppvurdere varelageret, enn å nedvurdere det ved å føre stor beholdning av ukurans.

Lagmannsretten tilføyer at den, etter forklaring fra vitnet E, finner det usannsynlig at varene som ble kjøpt i 1997 ble videresolgt for anslagsvis kr 300.000. Videre påpekes at straffesaken gjelder omsetning i senere år, nemlig 1999-2001, og den vesentlige del av varene kjøpt for kr 20.000 + mva var etter all sannsynlighet solgt da.

Falk har forklart at han fratrådte som revisor i 1998 grunnet uregelmessigheter i regnskapsførselen hos X. Da A lovet å forbedre seg, gjenopptok Falk etter noen uker sitt revisoroppdrag. Ellers finner lagmannsretten det påfallende at A, etter å ha mistet refusjonsretten, og etter politietterforskning og henleggelse av saken 6. desember 1999, hadde et lemfeldig forhold til «kontantkvitteringer», uryddighet med «dobbeltfakturaer» som ikke ble tatt opp med revisor, og uregelmessigheter med hensyn til salg og varebeholdning av reseptvarer. Det dreier seg om millionbeløp over en treårsperiode.

Etter bevisførselen finner lagmannsretten hevet over rimelig tvil at A i 1999-2001, som daglig leder i X utstedte fiktive fakturaer for fiktive salg av «blåresept»-varer. Disse ble utferdiget til D/Y, og på denne måten oppnådde A uberettiget refusjon til X fra Ø/Å trygdekontor. Man står overfor et sammenhengende straffbart forhold. Aktor har under prosedyren vist til at Svarvas gjennomganger av regnskap og bilag har ført til noe forskjellige sluttsummer, siste gang til kr 1.417.921. Svarva har under ankeforhandlingen i detalj demonstrert sin metode, og hvordan hun har latt tvil komme A til gode - typisk ved fare for forvekslinger av parallelle produkter i varetellingslistene. Aktor har nedlagt påstand om grovt bedrageri på kr 1,3 mill, idet en

sikkerhetsmargin for beregningsfeil er lagt inn. Med de mange gjenomganger som er foretatt, og med den kvalitetssikring Arvid Næss har representert i siste omgang, fremstår sluttsummen som pålitelig. Lagmannsretten har likevel - for å fjerne enhver rimelig tvil - funnet å avrunde summen av fiktive fakturaer ytterligere nedad til kr 1,2 mill.

Videre finner lagmannsretten hevet over rimelig tvil at A i 2000 og 2001, ikke bare produserte falske kvitteringsbilag i Apoteket Nordstjernens navn, men at dette også ble gjort for å skape bilag/underlagsmateriale og således oppnå uberettiget trygderefusjon fra trygdekontoret. Under prosedyren tok aktor utgangspunkt i 38 anledninger og en total sum på kr 250.274. Etter fradrag for noen bilag vedrørende katetere, ble summen redusert til kr 236.414. Lagmannsretten konkluderer med at dette beløpet er hevet over rimelig tvil, og at det dreier seg om forfalskninger ved minst 35 tilfeller.

Lagmannsretten har lagt særlig vekt på Svarvas grundige gjennomgang av regnskap og bilag, videre på forklaringene fra revisor Falk og bandasjist D, rådgiver Sunde og E. Dessuten er det gjennom de ansattes forklaringer, C og B, fremkommet at varetellingene ble gjort grundig og samvittighetsfullt, slik de oppfattet det.

A har handlet med forsett. De subjektive og objektive vilkår for straff er oppfylt, etter begge tiltaleposter. Han domfelles for overtredelse av straffeloven § 270 første ledd nr. 1 jf. annet ledd jf. § 271 og § 183.

Ved straffutmålingen er det tatt hensyn til at A på en utspekulert måte, gjennom flere år, gjennom mange transaksjoner og ved å utnytte D - urettmessig tilegnet seg selv og aksjeselskapet store beløp.

A misbrukte tillitsforhold, både i forhold til D og trygdekontoret. Det grove bedrageriet var rettet mot det offentlige, og Høyesterett har i sin praksis gitt uttrykk for et strengt syn på trygdebedragerier. Forbrytelsene ble begått etter at han selv hadde fått en «advarsel», ved at han i 1997 mistet retten til refusjon og straffesaken den gang ble henlagt. Allmennpreventive hensyn tilsier en streng straff.

Straffen utmåles til fengsel i 1 år og 2 måneder, jf. straffeloven § 62 første ledd.

A driver ikke lenger næringsvirksomhet og er uføretrygdet. Lagmannsretten er enig med aktor i at han skal fradømmes retten til å drive selvstendig næringsvirksomhet, retten til å være daglig leder eller til å inneha annen ledende stilling i selskapers styrer for et tidsrom av 5 år fra rettskraftig dom, jf. straffeloven § 29 nr. 2.

Det er nedlagt påstand om erstatning på kr 1,3 mill. til Ø og Å trygdekontor, jf. straffeprosessloven kap. 29. Ut fra det resultatet lagmannsretten er kommet til ovenfor, tas det borgerlige krav til følge med kr 1,2 mill.

Aktor har anført at A burde nøyet seg med å anke straffutmålingen, og derfor er det tilrådd at han skal betale saksomkostninger for tingrett og lagmannsrett. Lagmannsretten er kommet til at han ikke bør ilegges saksomkostninger. Det vises til hans helseplager og uførhet, hans økonomiske situasjon og at han dømmes til å betale kr 1,2 mill. til trygdeetaten.

Dommen er enstemmig.

Domsslutning:

1. *A, født 0.0.1949, dømmes for overtredelse av straffeloven § 270 første ledd nr. 1, jf. andre ledd, jf. § 271, og § 183, sammenholdt med § 62 første ledd, til en straff av fengsel i 1 - ett - år og 2 - to - måneder.*
2. *A fradømmes for et tidsrom av 5 - fem - år retten til å drive selvstendig næringsvirksomhet, retten til å være daglig leder eller til å inneha annen ledende stilling i selskapers styrer.*
3. *A dømmes til å betale erstatning til Staten v/Ø og Å trygdekontor med 1.200.000 - enmilliontohundretusen - kroner innen 2 - to - uker fra forkynnelse av dommen.*
4. *Saksomkostninger ilegges ikke, verken for tingretten eller lagmannsretten.*